

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 6CoP/5/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3711210264
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 02. 2012
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Stanislava Marková
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2012:3711210264.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Stanislavy Markovej a členov JUDr. Gabriely Janákovcej a JUDr. Romana Hargaša v právnej veci navrhovateľa: X. V., narodený XX.XX.XXXX, bytom L. č. XXX, proti odporkyni: L. V., rodená P., narodená XX.XX.XXXX, bytom L. č. XXX, zast. advokátom Mgr. Vladimír Legéň, Centrum 1/1, Považská Bystrica, o rozvod manželstva a úpravu pomerov manželov na čas po rozvode k maloletému X. V., narodenému XX.XX.XXXX, zastúpený Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Považská Bystrica, pracovisko Púchov, na odvolanie navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Považská Bystrica zo dňa 3. novembra 2011, č. k. 10P/57/2011-32, jednohlasne, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu v napadnutej časti - výroku o vyživovacej povinnosti navrhovateľa k maloletému dieťaťu **m e n í** tak, že navrhovateľ **j e p o v i n ý** prispievať na výživu maloletého X. V., narodeného XX.XX.XXXX, mesačne 200 eur, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred, do rúk odporkyne, počnúc právoplatnosťou rozvodu manželstva účastníkov.

Vo výroku o úprave styku navrhovateľa s maloletým dieťaťom rozsudok okresného súdu **p o t v r d z u j e** .

o d ô v o d n e n i e :

Okresný súd v záhlaví uvedeným rozsudkom rozviedol manželstvo účastníkov, lebo zo skutkových zistení vyplynulo, že manželstvo účastníkov si neplní svoje funkcie, ich vzťahy sú tak vážne narušené a trvale rozvrátené, že ich manželstvo nemôže plniť svoj účel. Obaja účastníci s rozvodom súhlasili a nevideli možnosť obnovenia spolužitia, preto podľa § 23 ods. 1 Zákona o rodine manželstvo účastníkov rozviedol. Príčinou rozvratu manželstva, ktorý zisťoval podľa § 23 os. 2 Zákona o rodine, bolo ľahkovážne správanie navrhovateľa, ktorý nadviazal známosť s inou ženou. V spojenom konaní podľa § 113 ods. 1 O.s.p. rozhodol o pomeroch účastníkov na čas po rozvode k spoločnému dieťaťu v zmysle ust. § 24 ods. 1 Zákona o rodine. Dieťa zveril do osobnej starostlivosti odporkyni (matke), ktorá sa o dieťa vzorne stará. Pri rozhodovaní prihliadol aj na doporučenie kolízneho opatrovníka. O rozsahu vyživovacej povinnosti navrhovateľa k maloletému dieťaťu rozhodol podľa ust. § 62 ods. 1 a nasl. Zákona o rodine. Vychádzal zo zárobku navrhovateľa, ktorý bol preukázaný vo výške 339,50 eur a jeho cestovných náhrad, ktoré predstavujú priemerne 756,50 eur mesačne. Z tohto príjmu platí náklady za bývanie 370 eur mesačne a od novembra 2010 do februára 2011 zaplatil za telefón priemerne 240,57 eur mesačne. Hovorné mu podstatne stúplo v súvislosti s nadviazaním známosti s inou ženou na jeseň 2010. Navrhovateľ si platí životnú poisťku 80 eur štvrťročne, poisťku za auto I. a za motorku. Ak je teda navrhovateľ schopný platiť za svoju priateľku polovicu nájomného za byt a mesačne pretelefonovať viac ako 200 eur, potom môže prispievať aj na maloleté dieťa 250 eur mesačne. Platenie nájomného za priateľku, pretelefonovanie viac ako 200 eur mesačne a prevádzkovanie motorky sú výdavky nadštandardné. Okresný súd vzal do úvahy nízky príjem odporkyne vo výške 30,78 eur

mesačne na základe dohody o pracovnej činnosti. Navrhovateľka má podľa rozhodnutia Sociálnej poisťovne obmedzené možnosti pracovného uplatnenia s ohľadom na svoj zdravotný stav. Sú pre ňu vhodné psychicky nenáročné práce v skrátanom pracovnom úväzku bez nočných zmien a v ustálených klimatických podmienkach. S dieťaťom žije u matky navrhovateľa, náklady na bývanie za uhlie 200 eur, za drevo 250 eur, poplatok za odvoz komunálneho odpadu a daň z nehnuteľnosti vo výške 63,68 eur, znáša v jednej tretine. Prispieva ďalej 33 eur za elektriku, 5 eur za telefón, 10 eur za internet. Za lieky pre seba a maloleté dieťa dopláca 30 eur mesačne. Okresný súd vychádzal tiež z pomerov dieťaťa. Dieťa chodí od septembra 2010 do materskej školy, kde predstavuje mesačný poplatok 12,62 eur a stravné 23,61 eur mesačne. Rodičia sa nedohodli o úprave styku navrhovateľa s maloletým dieťaťom, preto podľa § 25 ods. 2 Zákona o rodine styk upravil súd. Prihliadol na odborné odporúčanie psychológa, ktorý matke dieťaťa vysvetlil, ako má zvládať citový stav dieťaťa, ktoré je zmätené z odchodu otca, má nepokojný spánok, stavy plaču a zúrivosti. Dieťa očakávalo od otca splnenie sľubov, tým, že nie sú splnené, dieťa to veľmi zraňuje. Vzhľadom na uvedené skutočnosti, keď dieťa vyžaduje citlivý prístup, keďže s daným stavom nie je vyrovnané, preto upravil styk navrhovateľa s dieťaťom každú sobotu od 10. do 17. hodiny. Dieťa potrebuje čas na osvojenie si novej situácie, preto sa okresný súd stotožnil s názorom odporkyne a doporučením opatrovníka, že aktuálne by nebolo vhodné, aby dieťa strávilo celý víkend s navrhovateľom, keďže žije v spoločnej domácnosti so svojou priateľkou.

O náhrade trov konania rozhodol podľa § 144 prvej vety O.s.p. a účastníkom náhradu trov konania nepriznal.

Proti tomuto rozsudku, jeho výrokom o určení rozsahu vyživovacej povinnosti navrhovateľa a úprave jeho styku s dieťaťom, navrhovateľ podal odvolanie v zákonnej lehote. Navrhol zmeniť rozsudok okresného súdu v napadnutej časti tak, že jeho vyživovacia povinnosť k dieťaťu na čas po rozvode bude určená vo výške 150 eur mesačne a jeho styk s dieťaťom bude upravený tak, že bude mať právo prevziať dieťa v piatok o 15. hodine pred bytom matky a vráti jej ho späť pred jej byt v nedeľu o 17. hodine. Ďalej bude oprávnený mať dieťa v čase jedného kalendárneho mesiaca počas letných prázdnin po dohode s navrhovateľkou. Nepovažoval za správny názor okresného súdu, že do jeho príjmov je potrebné zahrnúť aj cestovné náhrady. Je v rozpore s ustanovením § 277 ods. 2 O.s.p., podľa ktorého sa do čistej mzdy nezapočítavajú sumy poskytované na náhradu nákladov spojených s pracovným výkonom, a to najmä pri pracovných cestách. Nejde o mzdovú zložku, z ktorej by bolo možno vyvodiť čistý príjem povinného zväčša pre určenie vyživovacej povinnosti. Poukázal na rozhodnutie NS SR z 27.03.1991, 3 Cz 15/91. Súd nebral do úvahy, že z poskytnutých cestovných náhrad si platí predovšetkým stravu a iné poplatky spojené s pracovnou cestou (napríklad poplatky za použitie sociálneho zariadenia, sprchy a pod.). Jeho pracovné cesty sú prevažne v zahraničí a tým sú tieto výdavky finančne náročné. On síce hradí bývanie, kde bývajú spolu s priateľkou, ale táto hradí spoločnú stravu. Nepopiera zvýšené náklady na telefón za obdobie piatich mesiacov, ale bolo to spôsobené mimoriadnou situáciou, keď riešil rodinné problémy a to aj so svojou matkou, pritom v zahraničí hradí aj prijímané hovory. Spochybnil príjem navrhovateľky. Nepovažuje správu zamestnávateľa za dôveryhodnú, keďže jej príjem pokryje akurát jej cestovné náklady. Vzhľadom na vek dieťaťa nepovažuje určenú výšku výživného za primeranú. Sám je ochotný hradiť výživné vo výške 150 eur mesačne. Nepovažoval ďalej za dostatočný jeho styk s dieťaťom, ako ho upravil okresný súd. Má syna rád, a preto má záujem byť v styku s dieťaťom čo najčastejšie, čo by prospelo aj dieťaťu, aby nemalo pocit, že ho otec opustil. Má vedomosť o tom, že odporkyňa, ako aj jeho matka, dieťa nepriaznivo ovplyvňujú proti nemu, ako aj k jeho priateľke. Považuje za žiadúce, aby si dieťa vytvorilo vzťah k jeho priateľke, s ktorou si plánuje založiť rodinu. Navrhol preto upraviť jeho vzťah s dieťaťom podľa jeho návrhu.

Odporkyňa sa k odvolaniu navrhovateľa písomne vyjadrila prostredníctvom svojho zástupcu. Navrhla rozsudok okresného súdu v napadnutých častiach potvrdiť. Pokiaľ navrhovateľ namietal, že náhrada cestovných výdavkov nemala byť zahrnutá do jeho zárobku, pretože táto slúži na jeho výdavky na stravu a ďalšie poplatky, uviedla, že navrhovateľ si na pracovné cesty vždy berie stravu. Ak aj minie nejaké peniaze na pracovných cestách, ide o zanedbateľné sumy za použitie sociálneho zariadenia, sprchy a pod. Spomínané stravné vyplatil zamestnávateľ navrhovateľovi spolu so mzdou, pričom ich používal na bežné potreby celej rodiny. Pokiaľ navrhovateľ poukázal na ust. § 277 ods. 2 O.s.p., toto ustanovenie sa vzťahuje na pravidlá pri vykonávaní zrážok zo mzdy. Z rozhodnutia NS SR zo dňa 27.03.1991, sp. zn. 3 Cz 15/91, na ktoré navrhovateľ poukázal, nemožno v danej veci vychádzať. Považovala za

správne skutkové závery okresného súdu o pomeroch navrhovateľa a jej pomeroch, z ktorých vychádzal pri určení výživného na maloletého. Súčasne poukázala na to, že sama nemá žiadny iný príjem než zárobok 30,78 eur mesačne a rodinný prídavok 22 eur a nemá ani žiadny majetok. Na druhej strane navrhovateľ má slušný príjem, je vlastníkom motorového vozidla zn. H. I., rok výroby 2002, tiež vlastní motocykel zn. O., rok výroby 2008, teda pomerne nového motocykla, na ktorom sa zúčastňuje na rôznych zrazoch, súťažiach, na čo vynakladá finančné prostriedky, ktoré nie je nevyhnutné vynakladať. Uviedla, že navrhovateľ prispieval na výživu maloletého 300 eur mesačne, resp. aj vyššie sumy, určené aj na jej výdavky. Po rozhodnutí okresného súdu - od novembra 2011 prispieva 250 eur mesačne, čo svedčí o tom, že navrhovateľ je schopný určené výživné platiť. Napokon špecifikovala mesačné výdavky na dieťa v škôlke - poplatok 12,62 eur, strava 23,61 eur, príplatok za ovocie 4 eur, podujatia a záujmová činnosť v škôlke a s tým spojené potreby vo výške 11 eur mesačne. Za lieky pre dieťa platí okolo 25 eur mesačne (lieky na dýchacie cesty, masti na operovaný prst, lieky na nepokojný spánok, vitamíny, ktoré stoja 17 eur za balík, ktorý stačí na tri mesiace), cestovné výdavky spojené s dochádzaním k lekárovi v X. na vyšetrenia dieťaťa, cestovné náklady 2x do roka s kontrolou v B. v súvislosti so zdravotným problémom dieťaťa na ruke, vyšetrenia srdca v D.. Dieťaťu platí štvrťročne poisťku 30 eur a ďalšie výdavky na oblečenie, stravu, pranie, čo predstavuje 140 až 150 eur mesačne. Pokiaľ navrhovateľ namieta dôveryhodnosť jej zárobku, vzhľadom na jej výdavky, uviedla, že jej finančne pomáhajú matka navrhovateľa, jej matka a tiež jej súrodenci. Podala však návrh na určenie príspevku na jej výživu od navrhovateľa.

Za správny považovala rozsudok okresného súdu aj v časti o úprave styku navrhovateľa s maloletým dieťaťom. Maloleté dieťa nie je zvyknuté na svojho otca, aby s ním mohol stráviť dlhšiu dobu. Dieťa je zvyknuté zaspávať vždy s ňou, musí byť pri ňom, kým nezaspí. Navyše má dieťa ďalšie zdravotné problémy, máva nepokojný spánok, stavy zúrivosti a plaču, preto musela vyhľadať odbornú pomoc. Na radu odborníka sa snaží situáciu nadľahčovať. Dieťa doteraz nevie, že s navrhovateľom nežijú spolu, berie to tak, že jeho otec je v práci, keď nie je s nimi. Podľa jej názoru, navrhovateľ by sa mal s dieťaťom stretávať v jej prítomnosti, v známom prostredí, preto navrhuje styk upraviť v jej prítomnosti v jej byte v rozsahu, ako ho upravil okresný súd. Napokon uviedla, že navrhovateľ v sobotu týždeň pred Vianocami jej priniesol dieťa choré, prechladnuté, musela s ním ísť k lekárovi a rovnako aj 07.01.2012 priviedol dieťa opäť premáčané a ukašľané a opätovne s ním musela ísť k lekárovi, pretože navrhovateľ dieťa neprezliekol, hoci mu dala náhradné oblečenie.

Kolízny opatrovník sa k odvolaniu navrhovateľa nevyjadril.

Krajský súd preskúmal vec v zmysle ust. § 212 ods. 2 písm. a) O.s.p. a zistil, že rozsudok okresného súdu je potrebné vo výroku o výživnom zmeniť podľa § 220 O.s.p. a vo výroku o úprave styku rozsudok okresného súdu potvrdiť podľa § 219 ods. 1 O.s.p. O odvolaní navrhovateľa rozhodol bez nariadenia pojednávania odvolacieho súdu podľa § 214 ods. 2 O.s.p. a svoje rozhodnutie verejne vyhlásil podľa § 156 ods. 3 O.s.p.

Podľa § 113 ods. 1 O.s.p. s konaním o rozvode manželstva je obligatórne spojené konanie o úpravu pomerov manželov k maloletým deťom z ich manželstva na čas po rozvode.

Podľa ust. § 24 ods. 1 Zákona o rodine, súd rozhodne, komu dieťa zverí do osobnej starostlivosti, kto ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok, ako má rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti prispievať na jeho výživu a ak sa rodičia o úprave styku s maloletým dieťaťom pred vyhlásením rozhodnutia o rozvode nedohodnú, rozhodne aj o tomto styku podľa § 25 ods. 2 Zákona o rodine.

Pri posudzovaní rozsahu vyživovacej povinnosti súd vychádza z kritérií, podľa ustanovenia § 62 Zákona o rodine.

Platí, že obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov (§ 62 ods. 2 Zákona o rodine). Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliadne na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará (§ 62 ods. 4 prvá veta Zákona o rodine). V zmysle ustanovenia § 62 ods. 5 Zákona o rodine platí, že výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča, súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

V prejednávanej veci okresný súd pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti navrhovateľa k dieťaťu na čas po rozvedení vychádzal z príjmu navrhovateľa - mzdy a náhrady cestovných nákladov, ktoré má navrhovateľ vo výške 339,50 eur, resp. 756,50 eur. Vzhľadom na to, že platí za byt, v ktorom býva s partnerkou 370 eur mesačne a že za obdobie od novembra 2010 do februára 2011 zaplatil priemerne za telefónne hovory 240,57 eur mesačne, podľa názoru okresného súdu, môže platiť na výživu dieťaťa 250 eur mesačne. Okresný súd prihliadol na pomery odporkyne, ktorá má limitované možnosti pracovného uplatnenia vzhľadom na svoj zdravotný stav - preukázaný lekárskou správou, keď jej príjmom je 30 eur na základe dohody o pracovnej činnosti. Maloleté dieťa navštevuje materskú školu, v ktorej má mesačné platby vo výške 12,62 eur, poplatok á 23,61 eur za stravu. V súvislosti so zdravotnými problémami dieťaťa sú potrebné pravidelné lekárske vyšetrenia a kontroly v B., D. a lieky, s čím súvisia zvýšené výdavky.

Navrhovateľ v priebehu konania tvrdil, že on síce uhrádza náklady na bývanie 370 eur mesačne za byt, v ktorom žijú so svojou partnerkou, avšak jeho partnerka kupuje stravu.

Navrhovateľ ako vodič kamiónu chodí do zahraničia, a preto mu zamestnávateľ poskytuje náhradu výdavkov na pracovných cestách. Sama odporkyňa uviedla, že navrhovateľ si stravu na tieto cesty bral z domu a jeho výdavky v zahraničí boli obmedzené na sprchy a podobne.

Odporkyňa vo svojom vyjadrení k odvolaniu uviedla, že uplatnila proti navrhovateľovi nárok na príspevok na výživu rozvedeného manžela, o ktorom súd ešte nerozhodol.

Na základe uvedených skutočností, keď okresný súd správne zistil skutkový stav, avšak dospel k nesprávnemu právnomu záveru, a to v otázke rozsahu vyživovacej povinnosti navrhovateľa, bolo potrebné rozsudok okresného súdu v časti o výživnom zmeniť.

Uspokojovanie odôvodnených potrieb dieťaťa je limitované schopnosťami, možnosťami a majetkovými pomermi povinného rodiča.

Ak preukázaný príjem navrhovateľa je 339,50 eur a cestovné náhrady 756,50 eur a sám uviedol, že platí za byt 370 eur mesačne a odporkyni dával po 300 eur mesačne, je potom zrejmé, že aj cestovné náhrady používal na celkové výdavky rodiny, teda aj na náklady odporkyne, čo napokon aj sama uviedla.

S ohľadom však na potreby dieťaťa, okolnosť, že navrhovateľ nemá preukázaný ďalší majetok väčšej hodnoty (iba auto z roku 2002), prihliadajúc na osobnú starostlivosť o dieťa, zo strany odporkyne, čím si takto plní svoju vyživovaciu povinnosť, považuje odvolací súd za primerané výživné v rozsahu 200 eur mesačne, ktoré je navrhovateľ povinný platiť počnúc právoplatnosťou rozvodu. Takto určený rozsah vyživovacej povinnosti navrhovateľa berie do úvahy aj okolnosť, že odporkyňa uplatnila nárok na príspevok na svoju výživu podľa ust. § 7 Zákona o rodine.

Rozhodnutie okresného súdu vo výroku o úprave styku navrhovateľa s maloletým dieťaťom, považuje odvolací súd za súčasného stavu za správny (§ 154 ods. 1 O.s.p.).

Pri rozhodovaní súdu o úprave styku s rodičom, ktorému dieťa nebolo zverené do osobnej starostlivosti, je určujúcim kritériom záujem maloletého dieťaťa a jeho právo na rodičovskú výchovu a starostlivosť (článok 32 odsek 4 Listiny základných práv a slobôd, článok 18 odsek 1 Dohovor o právach dieťaťa - oznámenie č. 104/1991 Zb.).

Súd berie do úvahy vek dieťaťa, jeho zdravotný stav, denný režim a ďalšie okolnosti v konkrétnom prípade.

V prejednávanej veci bolo preukázané, že na maloleté dieťa negatívne pôsobí aktuálna situácia v rodine, čo sa prejavuje v jeho správaní, nepokojnom spánku a potrebe užívať lieky. Dieťa sa potrebuje upokojiť a so situáciou sa vyrovnáť a znova nadobudnúť pocit istoty a bezpečnosti. Významné sú aj ďalšie zdravotné ťažkosti dieťaťa, na ktoré môže súčasná situácia negatívne vplyvať.

Obaja rodičia by však mali pomôcť dieťaťu vyrovnáť sa so stavom medzi rodičmi a spolu kooperovať v záujme odstránenia negatívneho stavu. Úprava styku s navrhovateľom každú sobotu môže pomôcť tomu, aby sa dieťa so stavom, že rodičia sa rozišli, mohlo vyrovnáť a časom poznať aj partnerku navrhovateľa. V súčasnosti by pobyt dieťaťa v novej domácnosti navrhovateľa, kde žije s inou ženou, znamenal u dieťaťa len ďalší zmätok, ako aj možnosť prehĺbenia jeho terajších ťažkostí, preto aj podľa názoru odvolacieho súdu, nebude v súčasnosti v záujme dieťaťa širšia úprava jeho styku s navrhovateľom, ako to žiada navrhovateľ vo svojom odvolaní. To však nevyklučuje, že v prípade, ak sa zmenia okolnosti, aby sa zmenil aj rozsah styku s dieťaťom.

Z uvedených dôvodov bolo potrebné rozsudok okresného súdu vo výroku o úprave styku potvrdiť.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné .